

DR. RAPCSÁK ANDRÁS
1943–2002

Mély megrendüléssel és fájdalommal tudatjuk, hogy

dr. Rapcsák András

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város polgármestere,
országgyűlési képviselő
2002. február 3-án, 58 éves korában
váratlan hirtelenséggel elhunyt.

Búcsúztatására
a hódmezővásárhelyi református új templomban (Kálvin tér 5.)
2002. február 8-án, 15 órakor,

temetésére
a hódmezővásárhelyi Kincses temetőben
2002. február 8-án, 16.30 órakor kerül sor.

A gyászoló család
és Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata

Táviratcím: Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város
Polgármesteri Hivatala, 6800 Hódmezővásárhely, Kossuth tér 1.

A VÁROSÉPÍTŐ

Dr. Rapcsák András Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város polgármestere, országgyűlési képviselője 1943. július 14-én született Debrecenben, néhai Rapcsák András matematikus, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja és Baranyai Jolán tanárnő első gyermekeként. Őt követte két testvére, Tamás és Mariann. Diplomáját a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Karán, majd Debrecenben, a Kossuth Lajos Tudományegyetem Természettudományi Karán, fizikusként 1969-ben vette át. 1967-ben házasságot kötött, mely 1970-ben felbomlott. 1974-ben házasságot kötött Rapcsák Katalinnal. A két házasságból négy gyermek született, Annamária, Johanna, Katalin és András. 1973-tól Hódmezővásárhelyre költözött, haláláig itt élt és dolgozott. 1977-től a fizikaturomány doktora. 1977 óta a Gépipari Tudományos Egyesület, a Magyar Elektrotechnikai Egyesület, a Méréstechnikai és Automatizálási Tudományos Egyesület és a Mérnök Akadémia tagja. Nevéhez tizenhat szabadalom, illetve ipari oltalom, továbbá harmincegy újítás fűződik. Mérnökként huszonegy szakcikket írt és tizennyolc hazai és nemzetközi tanácskozáson hangzott el előadása és korreférátuma.

1990. november 6-án választották Hódmezővásárhely polgármesterévé. Első feladatának a helyzetértékelést és az ebből kiinduló városvezetési stratégia meghatározását tekintette. A város, amelynek élére került, egy hajdan erős és virágzó, de ekkorra hanyatló, megrekedt fejlődésű, alföldi, torzan iparosodott mezőváros volt. A gazdasági válság, benne az ipari és mezőgazdasági nagyüzemek összeomlása itt is érezte hatását.

Súlyosbította a helyzetet az évszázados lépéshátrány: a nagymértékű urbanizációs lemaradás.

Ebben a helyzetben – vallotta – „stratégiám alapelve csak egy lehetett: életben maradni és fejlődni!”

Életben maradni, azaz az ellehetetlenülő gazdasági környezetben és a mostoha város-költségvetési viszonyok között is biztosítani a folyamatos működés feltételeit: városüzemeltetésben, egészségügyben, szociálpolitikában, az oktatás és a kultúra intézményeiben.

Fejlődni, azaz megtalálni az urbanizációs lemaradást pótló városfejlesztés kitérési pontjait.

Felismerte, hogy ha nincs urbanizációs fejlesztés (út-hálózat és csatornahálózat, szennyvíztisztítás, csatornázás, telefon- és informatikai hálózat), akkor nincs esély a gazdaság fejlesztésére, vállalkozások, tőke bejövételére és ezzel munkahelyteremtésre, a népességszökkenés megállítására.

A kitűzött célhoz megtalálta a megvalósítás eszközeit és módjait is. Mindenekelőtt a legfontosabb várospolitikai döntéseket hozó önkormányzat munkáját kellett megszerveznie, a képviselő-testületét és a hivatalt is.

A képviselő-testületben létrehozta a kívánatos munkamegosztást a bizottságok funkcióinak helyes meghatározásával, személyi összetételüket gondosan mérlegelve, működésük elveit és módszereit tisztázta.

A hivatal megújítása alatt a tanácsai hivatali rendszernek az önkormányzatiság követelményeihez igazodó átszervezését, személyi állományának a szakmaiság és a minőség jegyében történő megújítását értette.

Várospolitikai céljaihoz, napi és távlati megvalósí-

tásához elengedhetetlennek érezte a polgárok, a lakosság egyetértésének és cselekvő támogatásának megnyerését.

Ennek legfőbb eszközeként a nyilvánosságot, a rendszeres, időbeni és pontos tájékoztatást látta. Ennek érdekében élt a közgyűlések városi televíziós közvetítéseivel, a közmeghallgatási formával, a rendszeres lakossági fórumokkal, minden közeleti, gazdasági és kulturális eseménnyel. Egyszerűen szólva együtt élt, dolgozott, örült, sírt és szórakozott a várossal – mikor mit hozott az élet.

A nyilvánosság olyan eszközeit, mint a sajtókapcsolatok, nem a személyes publicitás, hanem a hatékony várospolitika eszközeként tekintette. Ennek érzékelhető eredménye Hódmezővásárhely egyre sűrűbb szereplése a külföldi országos és helyi médiumokban.

A lakosság tájékoztatása mellett fontosnak tartotta bevonásukat, közös céljaikat segítő tevékenységük ösztönzését, elfogadását és megszervezését. A polgári kezdeményezések, törekvések összefogóinak és mozgósítóinak a szép számban működő civil szervezeteket látta. Az általa segített olvasókörieket, melyek a város egész területén

- Energiaracionalizálási program keretében
- Kerékpárutak építése
- Lakossági önerős útépités
- Új utak építése
- Útalap-támogatással közlekedési csomópontok kiépítése
- Városinformatikai hálózat építése
- Térinformatikai hálózat építése
- Víz-főnyomóvezeték építése
- Belterületi belvízcsatorna építése
- Szennyvíztisztító telep létesítése
- Szennyvízcsatorna építése
- Középiskolai tanteremfejlesztés
- Általános iskolai tanteremfejlesztés
- Általános iskolai tornaterem építése
- Tornacsarnok
- Gigányéri személtelap rekultivációja
- Csomorkányi személtelap rekultivációja
- Új szilárdszemet-lerakó telep létesítése
- Geotermálprogram

- Erzsébet Kórház-Rendelőintézet
- Rekonstrukció és gép-műszer
- Informatikai alépítmény
- Szakosított szociális otthon
- Szükséglakás építése
- Fekete Sas méltó felújítása
- Kossuth tér és átépítése
- Szent István tér átépítése

FOLYAMATBAN LÉVŐ BERUHÁZÁSOK:

- 107 lakásos nyugdíjaspark
- 100 szociális lakás építése
- 60 hektár ipari park építése
- Fedett sportuszoda
- Kakasszék reumatológiai és rehabilitációs osztály rekonstrukciója, konyhafelújítása
- A 47-es főút Algyő-Tisza-híd és Hódmezővásárhely közötti szakasz négysávosítása
- Tehermentesítő út építése

A városépítő, városfejlesztő, városirányító koncepció mindvégig következetes véghezvittele, a mérhető városkép alakulása mellett elismeréseket, kitüntetések is hozott a városnak.

1993-ban az ENSZ által alapított Halitát Szervezet dícsérő oklevéllel ismerte el a városban folyó emberi környezet alakításában végzett eredményes tevékenységet.

1995-ben a Magyar Hidrológiai Társaság Lampl Hugó-díjjal ismerte el a szennyvíztisztító telep építését.

1996. év elejére elkészült: a várost és külterületeit átfogó közvilágítási rekonstrukcióra a Magyar Elektronikai Egyesület Schröder Világítási Fődíjat adományozott.

1996 decemberében Hild János Emlékéremet adományozott a Magyar Urbanisztikai Társaság Hódmezővásárhelynek „a tervszerű-tudatos, a múlt anyagi és szellemi örökségeire alapozó városfejlesztés kimagasló eredményeiért, a lakosság polgári szerveződéseiben rejlő, örökösen megújuló, városfejlesztő erőt föl- és elismerő és tudatosan támogató várospolitikáért.” (Idézet a Hild-érem Bizottság összefoglaló jelentéséből.)

1997. évben a Strasbourgban összeülő Parlamenti Gyűlés környezetvédelmi, területfejlesztési és önkormányzati bizottsága az Európa Tanács Európa-díj Becsületásként fokozatát ítélte Hódmezővásárhelynek: „... azért a tevékenységért, amit Ön, az Ön közgyűlése és a város egész lakossága az Európa népei között megértés és egység érdekében végeztek...”

Persze várospolitikában is érvényes a régi igazság „Sine pugna non est victoria”. A megívott küzdelmekben a legfontosabb fegyvere az azonnali és nyilvános kesztyűfelve: a torzítások, hazugságok hiteles cáfolata, a motiváció leleplezése, az igazság erejének érvényesítése.

Harcai győzelemmel végződtek, legutóbb 2000. december 3-án, Hódmezővásárhely polgárai mellette tették le voksukat.

Polgármesteri tevékenysége mellett 1994-től Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város, Mindszent város, Székkutas és Mártély község lakossága országgyűlési képviselőjévé választotta, mely tisztséget haláláig betöltötte.

Országgyűlési képviselőként tagja volt a Parlament:

- Önkormányzati és rendészeti bizottságának
- Társadalmi szervezetek költségvetési támogatását előkészítő bizottságának
- Területfejlesztési bizottságának

tét lefedték, kulturális tevékenységükön túl a polgárosodás, a polgárrá válás bölcsőinek tekintette.

Testvérvárosi kapcsolatok kötését – szám szerint 17 – és baráti társaságok létrejöttét szorgalmazta, hiszen vallotta, hogy a baráti társaságok kitekintési, összehasonlítási alapot nyújtanak más nemzetek életminőségének megismeréséhez, és ezáltal saját anyagi és szellemi kultúránk tudatosításához. Tudta, hogy a külföldi kapcsolatok visszahatnak a város közösségi tudatára, így a szellemi kultúra területén kifejtett hatásai elősegítik, erősítik az anyagi kultúra, az anyagi infrastruktúra fejlődését is.

Arra törekedett, hogy a városnak legyen sok szálú, eleven és erős kapcsolatrendszere: a város jelenlegi polgárain kívül „minden vásárhelyivel”, azaz az innen elszármazottakkal, köztük tudományos és kulturális életünk jeles személyiségeivel; a közvetlen környékkel, a térséggel, az azonos státusú önkormányzatokkal, az országgal és a nagyvilággal.

A városépítő az eredményekről szólva Petőfivel vallotta: „minden Demosztenezsnél szebben beszélt a tett”. Sorakozzanak tehát a tények, szinte felsorolászerűen:

- 4500 db lámpacsere, 2000 db új lámpa
- 25,4 km
- 29 km
- 15 km
- 3 db
- 1,1 km
- 1,1 km
- 70 km
- 15 000 m³/nap
- 200 km
- 4 tt
- 10 tt
- 5 db
- 1 db
- 27 ha
- 12 ha
- 4 mill. m³ szemét lerakása
- 2 db termálkút fúrása (meleg vizes)
- 1 db termálkút fúrása (fűtési)
- 2,85 km használati melegvíz-vezeték
- 4,0 km fűtési vezeték
- 0,5 milliárd
- 1,2 milliárd
- 130 km
- 3040 m²
- 18 db

4100 m²

- Európai integrációs albizottságának
- A településügyi albizottságnak
- A területfejlesztési bizottság hatáskörébe tartozó törvények végrehajtását, társadalmi és gazdasági hatását figyelemmel kísérő albizottságnak
- Interparlamentáris Unió Magyar–Mongol Tagozatának elnöke.

Mérnöki és polgármesteri munkáját

- Kiváló Ifjú Mérnök (1970)
 - Gábor Dénes-díj (1991)
 - Magyar Köztársaság Arany Érdemkereszt
 - Debreceni Agrártudományi Egyetem díszpolgára (1995)
 - Egyesületi Érem Magyar Mérnökakadémia (1996)
- kitüntetésekkel és európa-mérnöki diplomával (1995) ismerték el.

Polgármesterként több civil szervezet tagja vagy vezetője volt:

- Csongrád Megyei Sakkszövetség tagja
- Vásárhelyi Testamentum Alapítvány elnöke
- Hódító Gimnázium Alapítvány elnöke
- Hódmezővásárhely Városáért Alapítvány tagja
- Hódmezővásárhelyi Monográfiai Alapítvány tagja
- Tarjáni Általános Iskola Iskolaszékének tagja
- Magyar Kereszténydemokrata Szövetség alelnöke és alapítótagja

Hadd idézzük végezetül Őt magát, ars poeticáját, melyet 1998 márciusában fogalmazott meg a Hit és Hitvallás című kötetben:

A legfőbb hivatás ma a teremő cselekvés. Csak legyen bátorságunk hozzá, és küzdjük le „dances keleti fajtánk” Ural-tájáról hozott legfőbb bűnét: a restséget. És ne feledjük el Madách intését: „Nagy kényelem a megnyugrás hűtünkben; / Nemes, de terhes, önlábunkon állni.”

Hódmezővásárhely. 2002. február 4.

Tisztelettel:
Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata nevében:

Almási István
alpolgármester,
polgármesteri tisztségben